

Podrška pripremi hrvatske strategije prilagodbe klimatskim promjenama

Pregled ostvarenih rezultata

Zagreb, 26.11.2015.

REGIONALNI CENTAR ZAŠTITE OKOLIŠA
Hrvatska

U ovoj prezentaciji:

- O projektu CroAdapt
- Važnost informiranja dionika - regionalno istraživanje
- Konzultacijske radionice u regijama Hrvatske
- Tematska web stranica o prilagodbi
- Rezultati projekta

O PROJEKTU CROADAPT

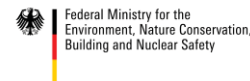
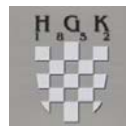
Pozadina

- Napori na području prilagodbe u čitavoj EU
- Prepoznata važnost teme, prvi koraci i u Hrvatskoj: Nacionalno savjetovanje u siječnju 2014
- Planirana izrada nacionalne strategije prilagodbe

O projektu CroAdapt

CILJEVI

- Informiranje i konzultiranje lokalnih i regionalnih dionika u okviru priprema za izradu Nacionalne strategije i akcijskog plana za prilagodbu klimatskim promjenama
 - Jačanje kapaciteta dionika u regiji Istočne Slavonije u području prilagodbe, kao model-regije i budućeg primjera drugim regijama
- ✓ *Uz podršku njemačkog Saveznog ministarstva zaštite okoliša i prirode, graditeljstva i nuklearne sigurnosti te Savezne agencije za zaštitu okoliša*

Zašto regionalni pristup?

Strategija prilagodbe EU (travanj 2013.)

Djelovanje na razini država članica

Nacionalne strategije prilagodbe

...i akcijski plan

- Potrebe
- Prioriteti

- Mehanizmi financiranja & podrške
- Obveze, odgovornosti
- Pravni okvir, sustav planiranja

Regionalna i lokalna razina

Aktivnosti projekta

- Istraživanje među regionalnim dionicima – informiranost o utjecaju klimatskih promjena, postojeća iskustva u području prilagodbe
- Regionalne konzultacijske radionice
- Fokus na Istočnu Slavoniju kao buduću model-regiju
- Smjernice za regionalnu prilagodbu u Hrvatskoj
- Priprema sadržaja za nacionalni tematski website o prilagodbi klimatskim promjenama
- Publikacija za širu javnost

Konzultacijske radionice u regijama Hrvatske

- ✓ 9 radionica
- ✓ Oko 145 sudionika

- Ciljevi radionica:
 - informiranje o procesu izrade nacionalne strategije
 - prikupljanje lokalnih informacija o učincima i posljedicama klimatskih promjena, izazovima vezanima uz utjecaj klimatskih promjena
 - zajednička identifikacija prioriteta sektora, mogućnosti prilagodbe i potrebnih mjera na lokalnoj razini
 - Primjeri dobre prakse iz pojedinih regija i sektora - Grad Zagreb, Grad Zadar, zelena infrastruktura, javno zdravstvo...

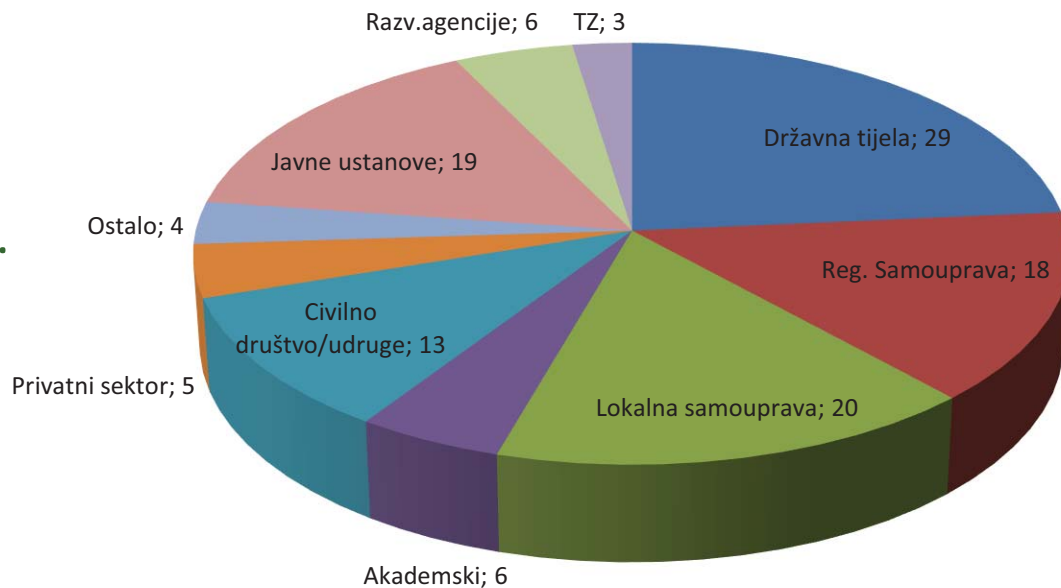
VAŽNOST INFORMIRANJA REGIONALNIH DIONIKA

ISTRAŽIVANJE O INFORMIRANOSTI REGIONALNIH DIONIKA U PODRUČJU PRILAGODBE – 7 regija

- Opaženi/očekivani učinci klimatskih promjena
- Očekivane potrebe za prilagodbom
- Prioritetni sektori na koje će utjecati klimatske promjene
- Postojeća suradnja na pitanjima klimatskih promjena

Broj ispitanika: 123

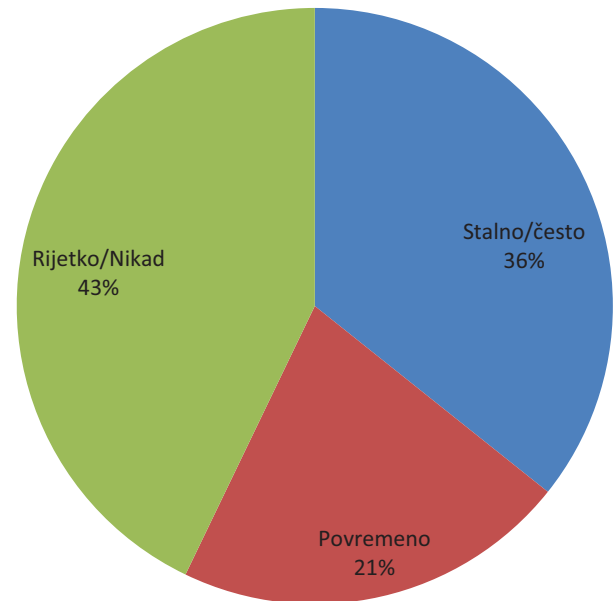
✓ Svi se slažu da je prilagodba klimatskim promjenama nužna.

Rezultati istraživanja (1)

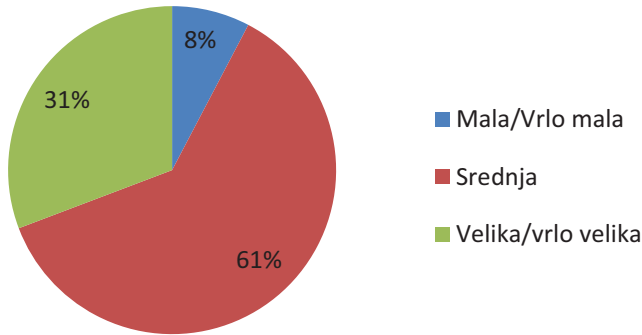
- Najinformiranija je akademska zajednica te građani, dok je lokalna i regionalna samouprava najslabije informirana
- Izuzetak je regija Zagreba i okolice
- Velika većina ispitanika već je osobno osjetila posljedice klimatskih promjena

Tema prilagodbe u svakodnevnom radu

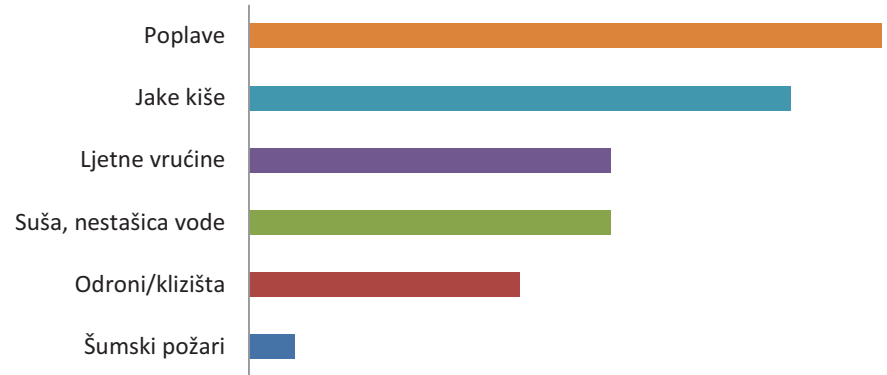

Rezultati istraživanja (2)

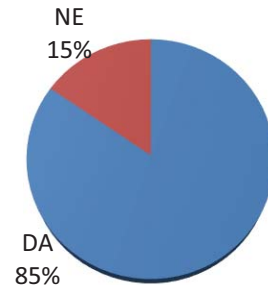
Ozbiljnost/jačina posljedica klimatskih promjena

Najvažnije posljedice u regiji

Osjećate li i sami promjenu klime/posljedice?

- Nestanak ptica, biljnih vrsta
- Zagađenje pitke vode uslijed jakih kiša
- Zdravstveni problemi - povećan broj oboljenja, razdražljivost
- Veća učestalost ekstremnih vremenskih uvjeta i elementarnih nepogoda, sve češće obilne oborine i poplave (pojava klizišta)
- Veliki rasponi dnevnih temperatura, pomicanje godišnjih doba, toplinski valovi i toplinski udari ljeti
- Suše, poplave
- Velika kolebanja u razini nadzemne i podzemne vode

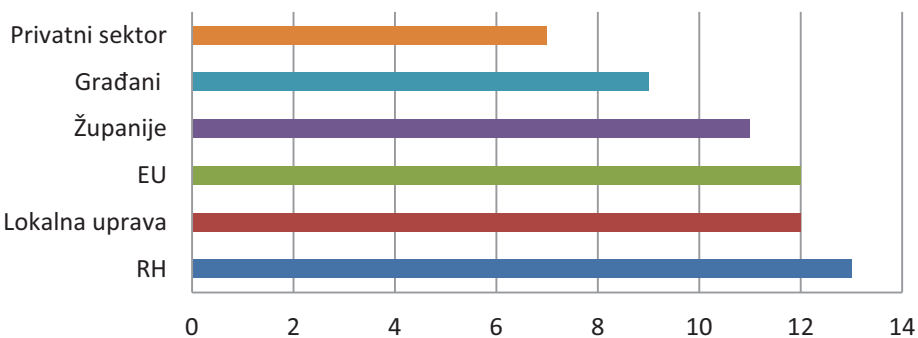
Rezultati istraživanja (3)

Prepoznati **pozitivni** učinci klimatskih promjena:

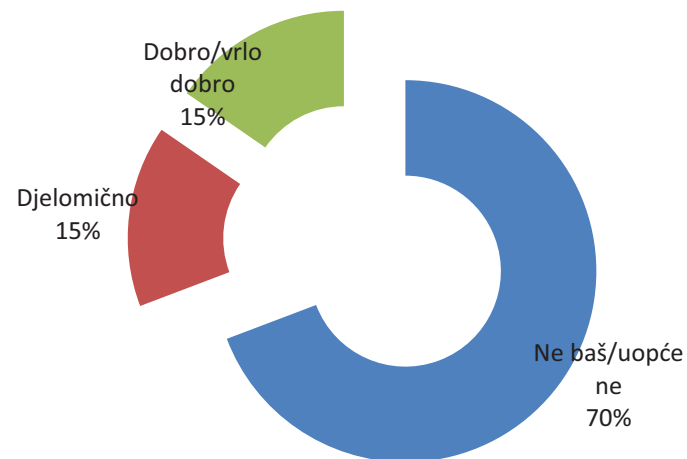
- Povećana količina padalina mogla bi obnoviti zalihe podzemne vode, odnosno povećanje razine podzemne vode koja ima utjecaj na rast i razvoj poplavnih nizinskih šuma
- Porast temperature može rezultirati kraćim sezonama grijanja zimi odnosno smanjenjem troškova za energente
- pomak turističke sezone – ako proljeće i jesen postanu dovoljno topli za kupanje

Rezultati istraživanja (4)

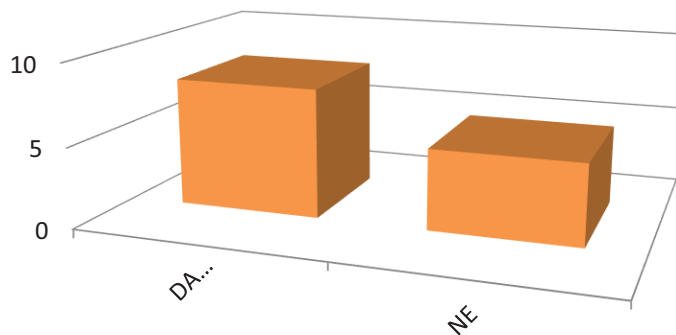
Tko je odgovoran za poduzimanje mjera prilagodbe?

Osjećate li se dobro informirani od strane javnih tijela o pitanjima prilagodbe?

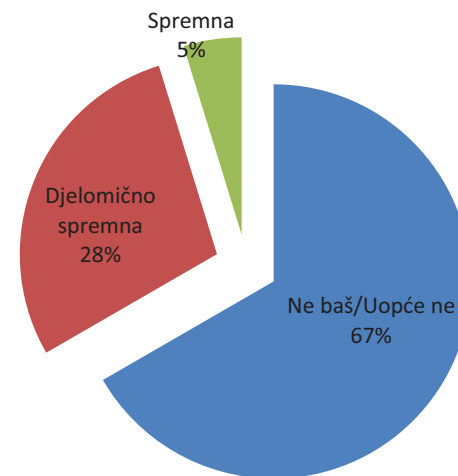
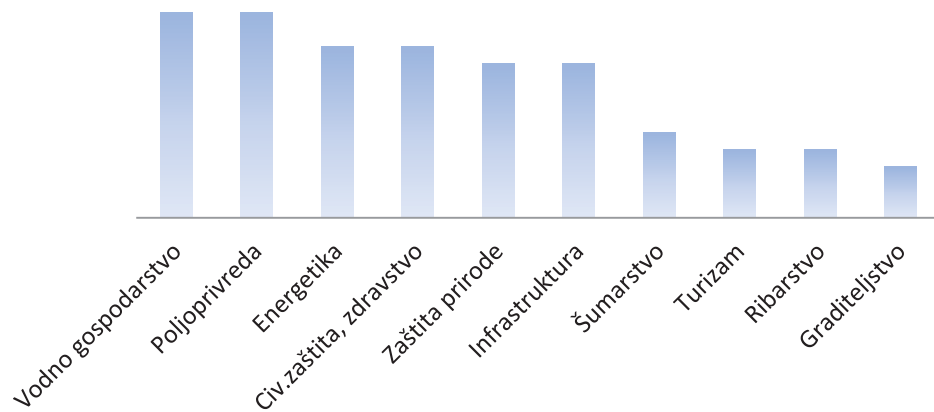
Znate li kome se obratiti s pitanjima u vezi prilagodbe?

Rezultati istraživanja (5)

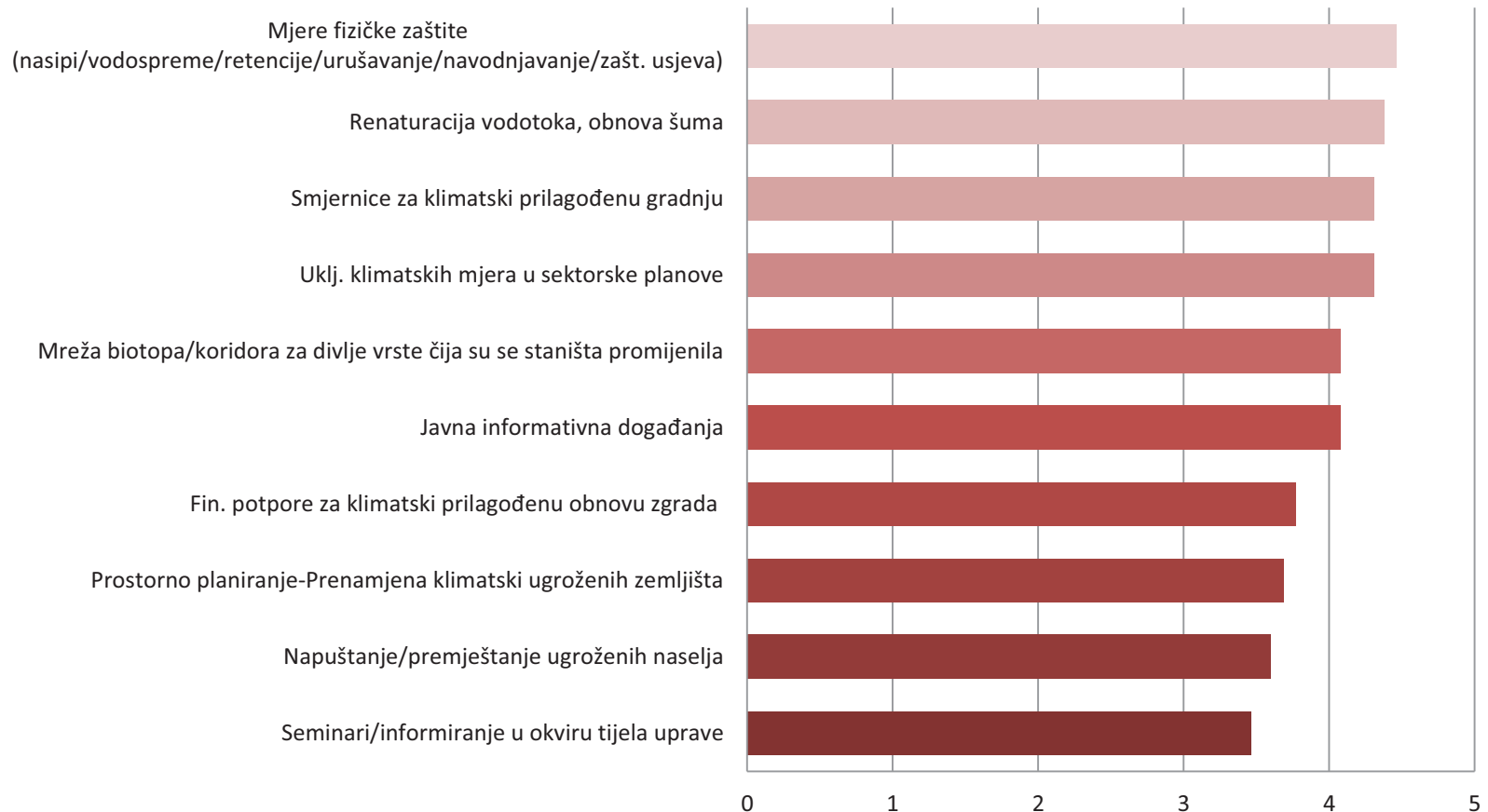
Je li vaša regija spremna za suočavanje s
posljedicama klimatskih promjena?

Sektori kojima je potrebna prilagodba u
idućih 10-20 godina

Rezultati istraživanja (6)

Elementi regionalne/lokalne strategije prilagodbe

Zakoni/inicijative koje biste pokrenuli u cilju rješavanja posljedica klimatskih promjena?

- Pojačati **informiranje građana** putem edukativnih TV spotova, sponzoriranih edukativni članaka, osvještavanje o važnosti prevencije klimatskih promjena i odgovornom ponašanju u cilju poboljšanja klimatskih prilika,
- U školske kurikulume uvesti temu klimatskih promjena i održivog razvoja
- **Poticajne mjere** za gradnju pasivnih/ pametnih zgrada, automobile na električni pogon, uzgoj otpornijih poljoprivrednih kultura; veća bespovratna sredstva za energetska obnova zgrada
- Pri donošenju sektorskih **zakona** voditi računa o očekivanim posljedicama klimatskih promjena - osigurati okvir za prilagodbu
- Zakon o **civilnoj zaštiti** koji obvezuje građane pripremati se za elementarne nepogode – raspodjela odgovornosti u smanjivanju posljedica
- **Prirodni resursi**: Pošumljavanje, zabrana daljnje sječe i gradnje na klizištima, renaturacija vodotoka, gradnja viših obala i luka, očuvanje zaliha pitke vode
- Programi **zaštite od poplava i suša** - umanjivanje negativnog učinka klimatskih promjena na poljoprivredu
- Obveza proračunskih ulaganja (državno, lokalno) u **istraživanja alternativnih izvora energije**.

REZULTATI PROJEKTA

- Preporuke za nacionalnu strategiju prilagodbe, temeljene na izvješćima regionalnih radionica
- Započeto strateško planiranje prilagodbe za Istočnu Slavoniju
- Tematska web-platforma na www.mzoip.hr/hr/klima/prilagodba-klimatskim-promjenama.html
- Povećana svijest regionalnih dionika o klimatskim promjenama i prilagodbi
- Unaprijeđena komunikacija između različitih razina upravljanja na temu prilagodbe
- Kvalitetan pregled aktivnih lokalnih i regionalnih dionika

Obogaćen sadržaj web stranice o prilagodbi

REPUBLICA HRVATSKA
MINISTARSTVO ZAŠTITE OKOLIŠA I PRIRODE

Tržišnica

MINISTARSTVO PRIRODA OKOLIŠ OTPAD KLIMA INSPEKCIJA

- Zaštita klime
- Emisije stakleničkih plinova
- Prilagodba klimatskim promjenama**
- Sustav trgovanja emisijama stakleničkih plinova
- Zaštita ozonskog sloja i fluorirani staklenički plinovi
- Obnovljivi izvori
- Održiva proizvodnja i potrošnja
- Održivi razvoj
- Strategije, planovi i programi
- Obrasci i očevidnici
- Propisi i međunarodni ugovori
- Kontakti
- Dozvole i odobrenja

Prilagodba klimatskim promjenama

Istraživanja pokazuju da se znakovit porast globalne temperature desetljeća, to jest od 1971. do 2010. godine. Za devetod deset godina zraka je bila iznad prosječne, a najtoplija godina uopće je 2010.

Međuvladino tijelo za klimatske promjene (IPCC - Intergovernmental godine objavilo je svoje 5. izvješće na kojem su radile stotine znanstven i ažuran pregled trenutnih znanstvenih podataka vezanih uz klimatske klimatske promjene imaju širok utjecaj na ljudske i prirodne sustave plinova uzrokovati daljnje zagrijavanje i uzrokovati ozbiljne i nepov Ograničavanje klimatskih promjena značajnim smanjenjem emisija promjenama, može značajno smanjiti rizike.

Zbog svojih klimatskih i geografskih obilježja Hrvatska je prepoznata i promjene s kojima se već i suočava. Može se očekivati rizik porasta migracijskih obrazaca morskih riba zbog zagrijavanja morske vode hidrologiju i vodne resurse, šumarstvo, poljoprivredu, bioraznolikost.

Zbog svojih klimatskih i geografskih obilježja Hrvatska je prepoznata kao država izrazito ranjiva na klimatske promjene s kojima se već i suočava. Može se očekivati rizik porasta razine mora, promjena ponašanja i migracijskih obrazaca morskih riba zbog zagrijavanja morske vode, očekuju se određeni utjecaji na hidrologiju i vodne resurse, šumarstvo, poljoprivredu, bioraznolikost, ljudsko zdravlje itd. Stoga je ključno, istovremeno uz mjere smanjivanja emisija stakleničkih plinova, pripremati ublažavanje posljedica te procjenu i smanjivanje rizika od klimatskih promjena.

Detaljnije informacije o očekivanom utjecaju klimatskih promjena u Republici Hrvatskoj mogu se pronaći u 6. nacionalnom izvješću prema UNFCCC.

- Obrasci i očevidnici
- Propisi i međunarodni ugovori
- Kontakti
- Dozvole i odobrenja

Kontakti

Obrasci i pripreme za tisak

Očevidnici

Publikacije

Propisi i međunarodni ugovori

Zapošljavanje

Javna nabava

Elika

Pravo na pristup informacijama

Savjetovanje sa zainteresiranom javnošću

Zbog svojih klimatskih i geografskih obilježja Hrvatska je prepoznata kao država izrazito ranjiva na klimatske promjene s kojima se već i suočava. Može se očekivati rizik porasta razine mora, promjena ponašanja i migracijskih obrazaca morskih riba zbog zagrijavanja morske vode, očekuju se određeni utjecaji na hidrologiju i vodne resurse, šumarstvo, poljoprivredu, bioraznolikost, ljudsko zdravlje itd. Stoga je ključno, istovremeno uz mjere smanjivanja emisija stakleničkih plinova, pripremati ublažavanje posljedica te procjenu i smanjivanje rizika od klimatskih promjena.

Detaljnije informacije o očekivanom utjecaju klimatskih promjena u Republici Hrvatskoj mogu se pronaći u 6. nacionalnom izvješću prema UNFCCC.

- Kako će klimatske promjene utjecati na Hrvatsku?
- Zašto se moramo prilagođavati?
-
- Prilagodba klimatskim promjenama u Europskoj uniji
- Aktivno sti prilagodbe klimatskim promjenama u Hrvatskoj
- Poveznice

Kako će klimatske promjene utjecati na Hrvatsku?

Zašto se moramo prilagođavati?

...nima tiče se i javnih i privatnih dionika. Ministarstvo zaštite okoliša i prirode kao aktivnosti za izradu nacionalne Strategije prilagodbe klimatskim promjenama, godine s pogledom do 2070. godine s Akcijskim planom, čije se usvajanje kategija i Akcijski plan se temelje na Zakonu o zaštiti zraka (NN 130/11, 47/14), a i aktivnosti za najranjivije sektore, kao što su hidrologija i vodni resursi, raznolikost i prirodni ekosustavi, upravljanje obalnim područjem, turizam i ljudsko načini integracije teme prilagodbe klimatskim promjenama u sektorske razvojne

...a unija podržava prilagodbu klimatskim promjenama putem vlastite Strategije prilagodbe klimatskim promjenama usvojene 2013. godine. Njome potiče države članice da poduzmu klimatskim promjenama, osigurava financijska sredstva i promiče razmjenu bude otpornija na klimatske promjene.

...m promjenama višerazinski problem, djelovanje države nije ograničeno na sobito važno djelovati upravu na regionalnoj i lokalnoj razini, primjerice i moupgrave. Budući da su klimatske promjene globalni problem koji zahtijeva stli mogu provoditi konkretne mjere prilagodbe kojima se rješavaju lokalne tim lokalnim potrebama najbolje upoznate.

...oder igraju ključnu ulogu u prilagodbi klimatskim promjenama. Kako klimatske gospodarskih sektora, neke privatne tvrtke također će se trebati prilagoditi . Nove poslovne modele treba planirati vodeći računa o budućim klimatskim bilan način da se može reagirati na promjene.

Brošura za opću javnost

Što vi možete učiniti kako biste se prilagodili klimatskim promjenama?

Državna tijela neće se moći baviti svim posljedicama klimatskih promjena – i vi morate proaktivno reagirati. Evo nekih prijedloga:

Informirajte se o mogućim posljedicama klimatskih promjena u vašoj regiji i o mogućim učincima klimatskih promjena na vašu životnu okolinu:

- * Je li vaše zemljište smješteno u poplavnom području?
- * Jesu li vremenski uvjeti u prošlosti utjecali na mjesto u kojem živite? Često lokalno stanovništvo mnogo zna o lokalnim uvjetima – pitajte starije stanovnike je li na tom području kada bilo posljedica nekih vremenskih nepogoda uzrokovanih klimom.
- * Biste li mogli biti izloženi odronu zemlje?
- * Je li vaša kuća otporna na poplave, jake kiše ili olujno nevrijeme? Ako nije, saznajte kako ju zaštititi.
- * Znete li nešto o uvjetima navodnjavanja vašeg zemljišta?
- * Postoje li u vašoj lokalnoj zajednici neki planovi za slučaj opasnosti ili izvanredne situacije? Informirajte se što učiniti u takvom slučaju. Saznajte koga nazvati i kamo otići u slučaju npr. poplave.

Informirajte se o mogućim učincima klimatskih promjena na vašu radnu okolinu:

- * Kakve ekonomske posljedice biste mogli pretrpjeti?

ZAHVALJUJEM NA PAŽNJI !

<http://croatia.rec.org/croadapt>